

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Temagruppe:

‘Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer’

2. møde i temagruppen, tirsdag den 23. november 2021.

FORUM FOR
BÆREDYGTIGE INDKØB

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

NETVÆRK

VIDEN & INSPIRATION

KOMMUNIKATION

FORUM FOR
BÆREDYGTIGE INDKØB

HVEM?

- En styregruppe der går på tværs af sektorer og brancher
- Temagrupper med repræsentanter for indkøbere, leverandører, rådgivere, og brancheorganisationer osv.
- Medlemmer (>1000) – gratis!
- Sekretariat for grønne indkøb
- Finansieret af Miljøministeriet

HVAD?

Temagrupper i 2021

- Produktstandarder i indkøb
- Cirkulære forretningsmodeller og møbler
- Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer

Tidligere:

- Bæredygtig IT
- Bæredygtig transport
- Fra grønt indkøb til grønt forbrug

- Plastemballage og engangsprodukter
- Verdensmålene
- Transport
- Byggeri
- Fødevarer
- Rengøring
- Totalomkostninger
- Ressourceeffektivitet og cirkulærøkonomi
- Markedsdialog
- ansvarligeindkob@mst.dk

Forum for Bæredygtige Indkøb

HVOR?

Gå-hjem-møder

Tag et lynkursus i at bruge Miljøstyrelsens TCO-værktøjer

12. JUNI 2020

Undervisning i at bruge Miljøstyrelsens TCO-værktøjer

Gratis webinar om bæredygtigt træ og papir

2. JUNI 2020

Forum for Bæredygtige Indkøb inviterer til gratis webinar ...

Årskonference

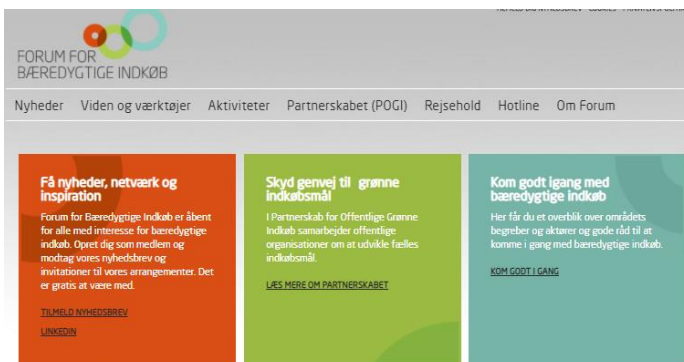
Verdens bedste indkøber

Forum for Bæredygtige Indkøb

HVOR?

ansvarligeindkob.dk

Novo Nordisk kræver 100 pct grøn strøm fra alle leverandører i 2030
28. SEPTEMBER 2020
Vi er med til at skabe et marked

Regionerne klar med ny indkøbsstrategi - til glæde for patienter og klima
16. SEPTEMBER 2020
Flere miljøkrav til leverandører

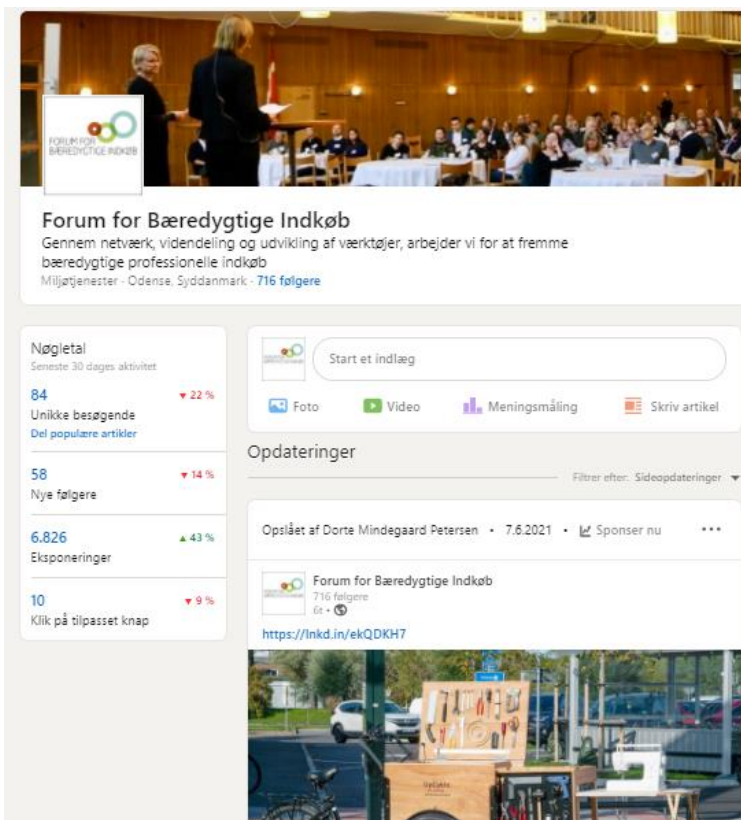

Dansk Erhverv: Behov for konkrete mål og krav til offentlige indkøb
14. SEPTEMBER 2020
Dansk Erhverv foreslår bl.a. øget anvendelse af TCO (...)

Nyhedsbrev

LinkedIn: Forum for Bæredygtige
<https://www.linkedin.com/company/forum-for-bæredygtige-indkøb>

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Der vil blive afholdt 2 temagruppemøder med følgende rammer:

Temamøde 1: Opstart af temagruppen.

Et øget fokus på klima og miljø, De officielle Kostråd – Klima og sundhed, madspild, samt barrierer for at fremme grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer.

Torsdag den 4. november 2021, kl. 09.00-12.00. *AFHOLDT*

Temamøde 2: Inspirationsindlæg og 'Stepstone'.

Der sættes desuden fokus på klimadatabaser, mulige løsninger og værktøjer, samt hvad kan vi forvente af fremtiden?

Tirsdag den 23. november 2021, kl. 09.30-14.30.

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Centrale punkter fra 1. temagruppemøde den 4. november 2021...

Et øget fokus på klima og miljø v/ Paul Holmbeck, Holmbeck Eco Consult.

- Den **holistiske tilgang** til bæredygtighed var en styrke i økologiomlægningen, hvilket også kan understøtte en succesfuld overgang til et fødevareforbrug, der tilgodeser klimaet.
- Ifølge Paul Holmbeck kan **klimahensyn og fokus på økologi kombineres**.
- En lignende tilgang som det økologiske spisemærke, der bl.a. opfylder behovet for **dokumentation af resultater**, vil være et stærkt redskab til at opnå klimamålsætninger for fødevareindkøb.

De officielle Kostråd – Klima og sundhed v/ Charlotte Kølln og Nanna Kiy, Fødevarestyrelsen.

- Langt hen ad vejen er sund kost også klimavenlig.
- Mere **plantebaseret** kost er mere klimavenlig.
- Fødevarestyrelsen er ved at udarbejde klimakostråd målrettet **professionelle køkkener** og står desuden i spidsen for at udarbejde anbefalinger til **bæredygtige indkøb af fødevarer i det offentlige**.

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Centrale punkter fra 1. temagruppemøde den 4. november 2021...

Madspild fra et miljø- og klimaperspektiv v/ Emilie Mille Müller, OneThird.

- Vi mister en **tredjedel af al produceret** mad i processen fra produktion til forbrug på globalt plan.
- På trods af, at madspild både repræsenterer et **økonomisk og klimamæssigt problem**, er der endnu ikke sat nationale reduktionsmål.

Reducering af madspild gennem kontrakten v/ Annette Badsberg, Hørkram.

- **(Miljø)krav** kan i nogle tilfælde være **kontraproduktive** i forhold til at opnå målsætninger om mindre madspild og lignende.
- Hørkram vurderer for eksempel, at de har **800 ton madspild** hvert år, og at de mener at størstedelen af dette skyldes overskridelse af holdbarhedsdato.

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Centrale punkter fra 1. temagruppemøde den 4. november 2021...

Barrierer for at fremme grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer:

Vi har med mennesker at gøre. De har en travl hverdag. Vi skylder dem, at gøre det meget nemmere at købe ind på den rette måde. I offentlige myndigheder og kommuner.

Koster mere...

At pris har så væsentlig et say ifht kriterier

Kød lobbyisme, menneskers stædighed

Manglende gennemsigtighed mellem aktører

At de madprofessionelle i køkkenerne ikke ved hvordan de skal lave grønne måltider med masser af smag

En vej frem: ambitiøse politiske mål

Der mangler mod ledelsesmæssigt og viden. Derudover mangler der en overensstemmelse om hvordan man måler f.eks. CO2-aftryk. Og det er utrykkeligt at tænke på hele vejen

Svært at vide hvad der er bæredygtigt. Manglende

manglende viden

For stort udvalgt på at forenkle på eks. økologiske

For lille udbud i

Viden og inspiration
Opskrifter og
cøldre, mv.

kompleksiteten

Kultur

Fødevarestyrelsen som anbefaler, at man spiser kød. 1000vis af mennesker lever sundt og vegansk. Det er ikke nødvendigt at spise kød og mejeriprodukter

Ensartet Co2 beregninger

Kravene til hvad vi skal

Ensartet Co2 beregningsmetoder

Der skal være krav til det offentlige har mere fleksible krav i udbud.

Udfordring med gennemsigtighed i krav f.eks. Co2, og andre
Grønne krav

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Centrale punkter fra 1. temagruppemøde den 4. november 2021...

Barrierer for at fremme grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer:

- Komplexitet, herunder i indkøbsprocessen
- Manglende viden
- Manglende inspiration
- Manglende kompetencer
- Pris
- Adfærd
- Forestilling om smagen af plantebaseret kost
- Manglende (ensartet) data
- Kød lobbyisme
- For stort udvalg af ikke bæredygtige fødevarer
- Kommunikationen i organisationen eller manglen på samme
- Grænsen for minimumskøb i de små køkkener
- Fødevarestyrelsens anbefaling om at spise kød
- Manglende gennemsigtighed mellem aktører
- Mangel på vilje
- Kultur og traditionelle kostvaner, herunder i forhold til brug af kød
- Mangel på ambitiøse politiske mål
- Kravene til hvad der skal serveres for borgerne
- Mangel på ledelsesmæssigt mod
- Mangel på overensstemmelse i forhold til beregningsmetoder, herunder for CO₂-aftryk.
- Gennemsigtighed i krav eller manglen på samme, eksempelvis i forhold til CO₂.
- Manglende tid i køkkenerne til at lave mad fra bunden
- Mangel på fleksibilitet i udbud

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021 - Program

- 09.30 – 10.00 **Velkommen og introduktion til 2. temagruppemøde** v/ Natalie Kofoed Ndra, Miljøstyrelsen
- 10.00 – 10.30 **Klimadatabaser** v/ Lisbeth Mogensen, Lektor, Aarhus Universitet.
Hvilke klimadatabaser inden for fødevarer findes der i dag? Hvilke forskelle og ligheder er der imellem disse? Hvordan kan de og hvordan kan de ikke benyttes – fra et indkøberperspektiv?
- 10.30 – 11.00 **Hvad kan vi forvente af fremtiden?** /v Charlotte Thy, Senior Product Developer & Lead Auditor, Bureau Veritas.
Hvad er Product Environmental Footprint (PEF)? Hvordan kan den professionelle indkøber benytte sig af PEF i dag og i fremtiden?
- 11.00 – 11.45 **Frokost**
- 11.45 – 12.45 **Inspirationsoplæg – hvilke løsninger og værktøjer arbejdes der med i dag?** v/ Betina Bergmann Madsen, Fagkoordinator og udbudsjurist, Københavns Kommune og Bente Kramer Møller, Projektleder og CM, Aarhus Kommune.
- 12.45 – 12.55 **Kort pause**
- 12.55 – 14.10 **Stepstone** v/ Natalie Kofoed Ndra, Miljøstyrelsen.
Hvilke muligheder og løsninger er der for at fremme grønne og klimavenlige professionelle indkøb af fødevarer? Hvilke kriterier og krav kan der stilles?
- 14.10 – 14.30 **Opsamling og videre proces** v/ Natalie Kofoed Ndra, Miljøstyrelsen

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Lisbeth Mogensen

Lektor
Aarhus Universitet

- Klimadatabaser

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Charlotte Thy

Senior Product Developer & Lead Auditor
Bureau Veritas

- Hvad kan vi forvente af fremtiden?

Frokost – 45 min.

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Betina Bergmann Madsen

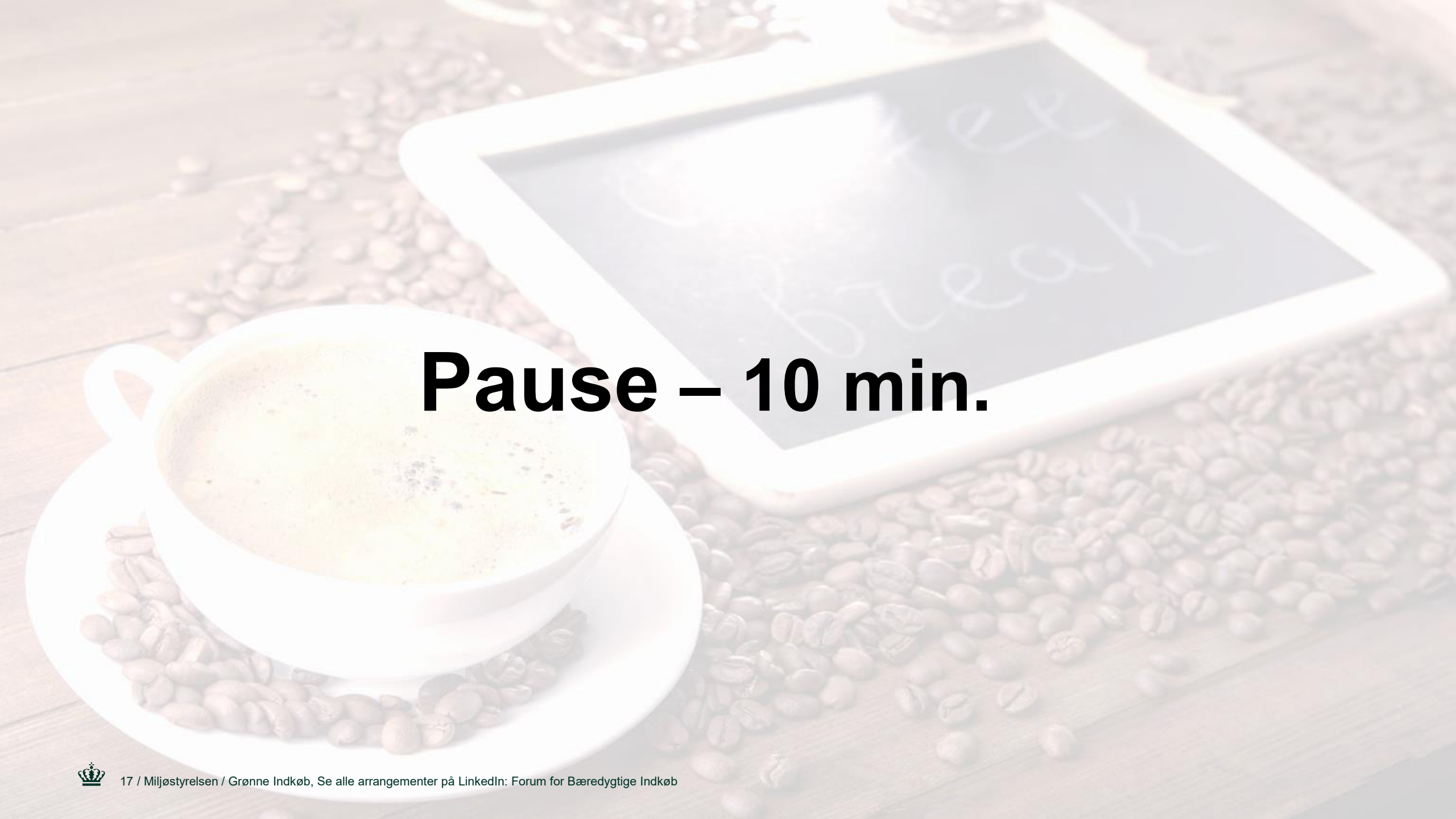
Fagkoordinator og udbudsjurist
Københavns Kommune

Bente Kramer Møller

Projektleder og CM
Aarhus Kommune

- Inspirationsoplæg – hvilke løsninger og værktøjer arbejdes der med i dag?

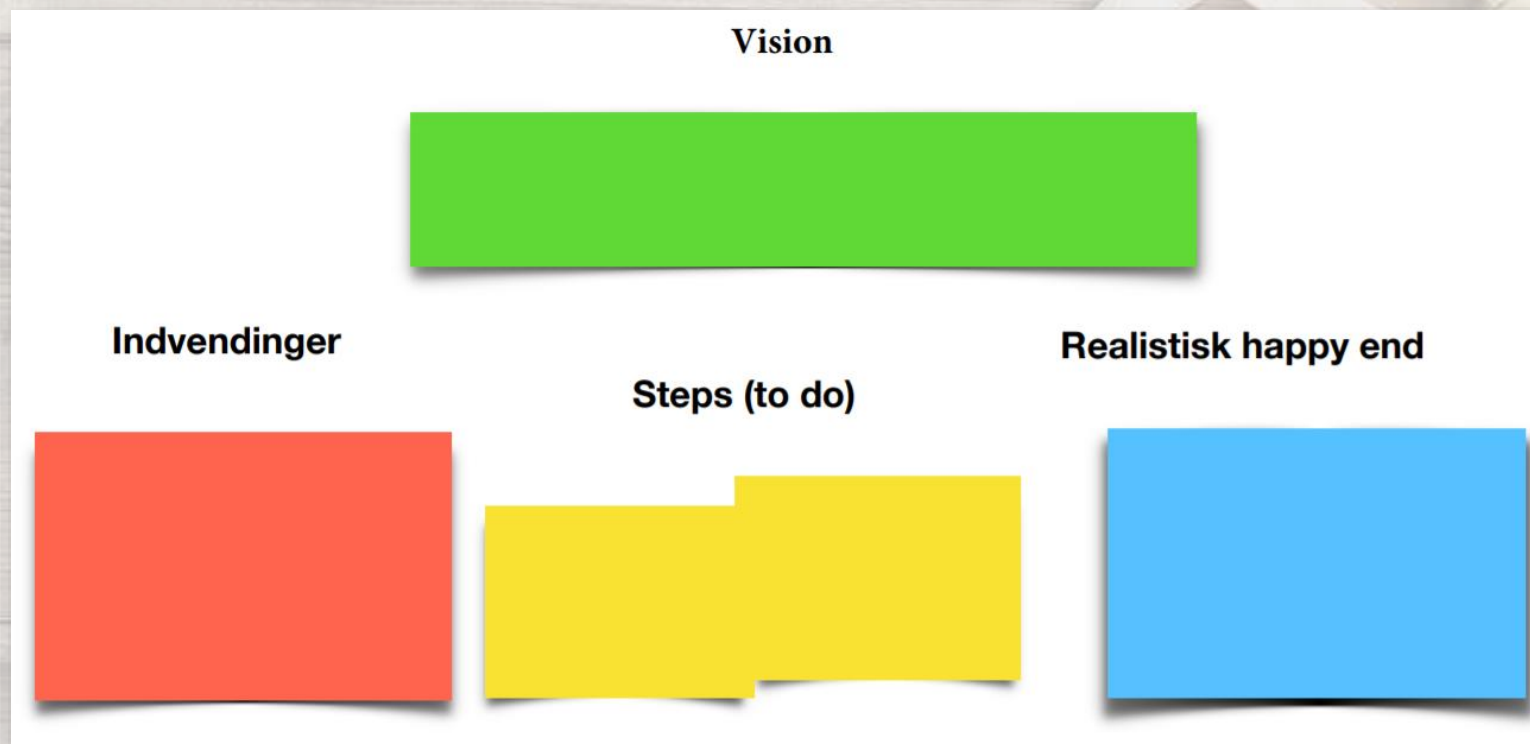

Pause – 10 min.

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

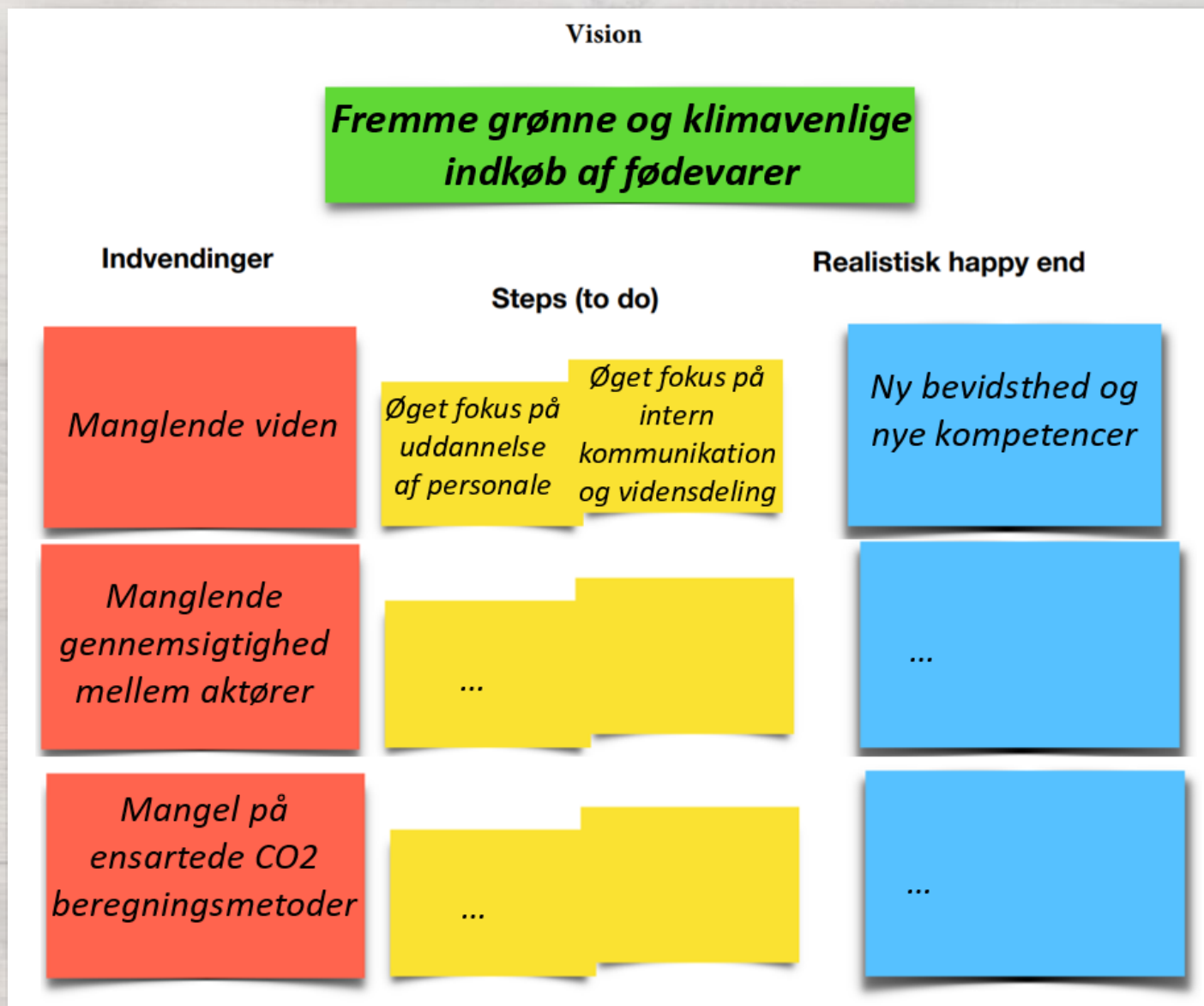
Stepstone:

- *Hvilke muligheder og løsninger er der for at fremme grønne og klimavenlige professionelle indkøb af fødevarer?*
- *Hvilke kriterier og krav kan der stilles?*

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

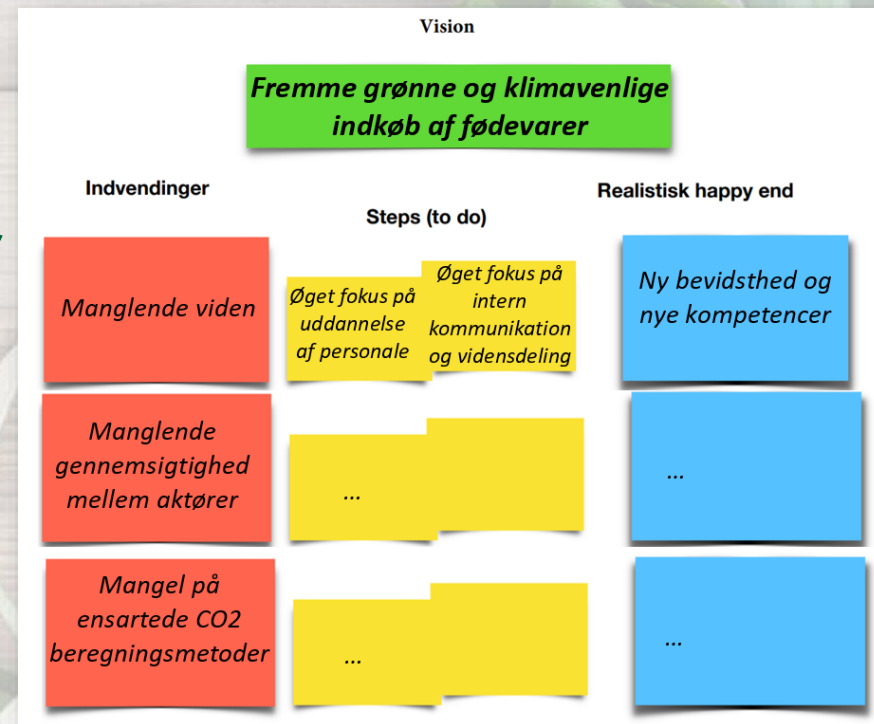
Stepstone:

Temagruppemøde om 'Grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer' 2021

Stepstone:

- 5 grupper af ca. 5 personer.
- **Fælles vision:**
Fremme grønne og klimavenlige indkøb af fødevarer
- **Rød post it:** Afsæt i barrierer/indvendinger fra 1. temagruppemøde (bliver udleveret til hver gruppe).
Det er tilladt at tilføje flere.
- **Gul post it:** Steps (to do), såsom krav og kriterier der kan benyttes i udbud.
- **Blå post it:** Realistisk happy end.
- Vælg en talsmand fra hver gruppe, der kan præsentere gruppens resultater.

Rød post it = Indvendinger/barrierer

Gul post it = Steps (to do)

Blå post it = Realistisk happy end

Opsamling og videre proces

- **Vi har nu været omkring:**
  - Klimadatabaser
  - Hvad kan vi forvente af fremtiden, herunder PEF
  - Muligheder og løsninger for at fremme grønne og klimavenlig indkøb af fødevarer
- **Output på baggrund af temagruppen**
- **Evaluering** (anonymt)
- **Spørgeskema** (anonymt)

Hvis du vil vide mere:

ALLE ARRANGEMENTER
MV. BLIVER DELT HER.

Forum for Bæredygtige Indkøb: <https://ansvarligeindkob.dk/>
LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/forum-for-bæredygtige-indkøb>

Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) <https://ansvarligeindkob.dk/partnerskab/>
Hvis din virksomhed er POGI medlem, kan du videndele og stille spørgsmål om specifikke udbud til andre POGI medlemmer i den lukkede LinkedIn gruppe:
<https://www.linkedin.com/groups/12494302/>

Den ansvarlige indkøber + TCO værktøjer: www.csr-indkob.dk

Miljøstyrelsen: www.mst.dk/grønneindkøb

Prisen for Cirkulære Indkøb, analyse:
<https://mst.dk/service/publikationer/publikationsarkiv/2020/jun/prisen-for-cirkulaere-indkoeb/>

Anbefalinger om brug af TCO (totaløkonomi) ved offentlige indkøb
<https://mst.dk/service/publikationer/publikationsarkiv/2020/jun/anbefalinger-om-brug-af-tco-totaloekonomi-ved-offentlige-indkoeb/>

Kontakt Miljøstyrelsen

Sekretariatet for Grønne Indkøb: ansvarligeindkob@mst.dk

Dorte Mindegaard – dormp@mst.dk, 51 19 87 71

Marie Louise Rementorp – malre@mst.dk, 25 33 92 75

TAK FOR I DAG

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen